

fald kan der naturligvis fordres ny folkeafstemning, men hvis afstemningen den 16. november 1982 siger ja, er meningen straks at fremme kernekraftbygning. Siges der nej, må fuld kraft sættes ind på at fremme en energiforsyning uden kernekraft, men nej'et er selvsagt givet på det teknikens udviklingsstadium, som er kendt den 16. november 1982. Selve det, at den hidtidige samfundsansvarlige tøven afløses af handling i den ene eller den anden retning, vil selvsagt i relation til spørgsmål om ny folkeafstemning veje særdeles tungt i retning af, at nyfremkomne momenter ikke tillægges betydning, og at man altså bliver stående ved den afgørelse, det danske folk træffer den 16. november 1982.

Det kan naturligvis ikke undgås, at der i en folkeafstemningskampagne kommer til at indgå demagogiske elementer, som vildfører tusindvis af vælgere til at stemme på et løgnagtigt grundlag. Her har medierne – og da særligt statsmonopolet Danmarks Radio – en meget vigtig arbejdsopgave bestående i, at det sikres, at de standpunkter, der bliver fremført i den offentlige debat, bliver alsidigt belyst også fra dem, der er uenige i det fremførte. Manipulationsrisikoen er imidlertid ikke særlig for folkeafstemninger. Den indgår – og formentlig med endnu større vægt – i almindelige folketingsvalgkampagner; herunder også den, der førte til sammensætningen af folketinget den 8. december 1981. Derfor er det et lig i lasten, som

man ikke kan undgå, men højst arbejde på at begrænse mest muligt, når man er tilhænger af den demokratiske afgørelsesmetode som den mindst dårlige. Betragtninger ud fra, at afstemningskampagner kommer til at indeholde groft vildledende momenter, kan derfor ikke tillægges nogen udslagsgivende betydning.

I 1972 afgav professor, dr. jur. Max Sørensen et responsum til folketingets markedsudvalg, hvorefter en folkeafstemning om Danmarks tilslutning til EF ikke ville stride mod grundloven, hvis den gennemførtes efter særlig lov (Kilde: Karsten Lehmann Sørensen: »Danmarks og EF i 1970erne« side 84).

Derfor er der intet grundlovsstridigt i det foreliggende lovforslag. Og det bør vedtages nu – kunne være vedtaget for år tilbage – fordi det under alle omstændigheder er aldeles uanstændigt af folketinget at blive ved med at udskyde og udskyde afgørelsen af denne supervigtige sag, blot fordi den falder lidt ubekvem ind i nogles partitaktiske cirkler. Sagligt er der, efter at verden har haft et væld af kernekraftværker i over 20 år, ikke uafklarede problemer af en sådan størrelsesorden, at der er fornuft i yderligere udsættelse af afgørelsen.

Pernittengrynformalister har gjort det til en væsentlig sag, om folkeafstemningen skal være vejledende eller afgørende. Det er imidlertid et skinproblem. Formelt er den vejledende, men reelt er den naturligvis i et demokrati afgørende.